

ת"פ 23757/01/14 - מדינת ישראל נגד סבטלנה גילמן, גילמן מוניות בע"מ, שומרי העיר בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 23757-01-14 מדינת ישראל נ' גילמן ואח'

בפני
כב' השופט שמואל הרבסט
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה

נגד

1. סבטלנה גילמן
2. גילמן מוניות בע"מ
3. שומרי העיר בע"מ (נמחקה)

הנאשמים

גזר דין

כנטען בכתב האישום אשר בעובדותיו הורשעה הנאשמת 1 במסגרתו של הסדר טיעון אך ללא הסכמה עונשית, נרשמה הנאשמת כ"עוסק מורשה" בשל היותה מנהלת חשבונות (בשנת 2004), וכן כעוסקת בתחום המוניות (בשנת 2011).

במהלך פעילותה בין השנים 2010-2011 במסגרתה של נאשמת 2 (חברת מוניות גילמן בע"מ), דרשה הנאשמת הישבון בלו על סולר, וזאת על פי חוק הבלו על דלק, תשי"ח - 1958 (להלן: "חוק הבלו"). דרישת ההישבון בוצעה כאשר הסולר בגינו נתבקשה לא שימש את המונית בעסקה של הנאשמת, אלא של חברה אחרת (חברת א.א. מוקד מוניות גבעת שאול בע"מ), והכל בניגוד לחוק הבלו. דרישת ההישבון עמדה על 770,982 ₪.

נוסף על כל אלו, במהלך שנים אלו (2010-2011) הגישה הנאשמת דוחו"ת תקופתיים למע"מ, אשר בהם הושמטו חלק מהעסקאות אותן ביצעה במהלך עסקיה, וזאת על מנת לחמוק מתשלום מס ערך מוסף בסך כולל של 80,057 ₪.

הנאשמת, כאמור, הודתה במיוחס לה והורשעה בעבירות של מסירת דוחו"ת הכוללים ידיעות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס, וכל זאת על פי סעיפים 117(א)(3) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 (להלן: "החוק"), וכן על הוראה מהוראות חוק הבלו, עבירה לפי סעיף 26(א) יחד עם סעיף 9 לחוק הבלו, וכן סעיף 3א(ג) לצו בעניינו.

טיעוני הצדדים

עמוד 1

ב"כ המאשימה, גרסה בטיעוניה כי מדובר בעבירה חמורה המשתייכת למשפחת עבירות המס אשר מסבה לאוצר המדינה נזק רב. הערך המוגן הוא, אם כן, תשלום שווה והוגן של מס ערך מוסף עבור עסקאות אמת. הנאשמת פגעה קשות בערך זה, ועליה לתת את הדין על כך.

לטעמה של המאשימה, העבירות בוצעו בתיכום. הנאשמת היה שותף ל"מערכת" של דרישת הישבון עבור הבלו, וכן הגשת דוחות כוזבים למע"מ, כך שחבות המס ירדה עד מאד.

סדרת מעשים זאת תהלום שני מתחמי ענישה.

האחד, בגין "אישומי הבלו", צריך שיעמוד על **4-18** חודשי מאסר בפועל ממש, מאסר מותנה וקנס שיעמוד על **30,000-70,000 ₪**.

השני, בשל הדוחות התקופתיים הכוזבים, צריך שיעמוד על **3-6** חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, וקנס שיעמוד על **5-10%** מסכום המחדש שנגרע מקופת המדינה.

ולאור נסיבותיה האישיות המורכבות של הנאשמת כפי שיפורטו להן, גילה, עברה הפלילי הנקי ומעורבותה בביצוע העבירות המתוארות, הרי שהעונש המתאים צריך שיעמוד על **שנת מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 50,000 ₪**.

מנגד, טען **הסניגור המלומד** כי הנאשמת אכן מעדה, אך יש להסתכל במעשיה על רקע מצבה הכלכלי והאישי הסבוך והמורכב.

הליך אזרחי שהתנהל כנגד הנאשמת בסוגיות הקשורות לתיק דנן, הביא את הנאשמת עד כדי מכירת דירתה על מנת לשלם את הסכום שהושט עליה, כאשר תוך כדי כך, בעלה פוטר מעבודתו ואינו מצליח למצוא עבודה אחרת. אמה של הנאשמת שהייתה כל משפחתה בישראל, נרצחה במהלך פיגוע התאבדות בשנת 2002, עובדה הצריכה להביא להתחשבות בה, במשפחתה ובמצבה ולגזור עליו עונש של מאסר בפועל שירוצה בעבודות שרות, ולא עונש של מאסר בפועל.

שרות המבחן בתסקירו מלמדנו כי הנאשמת עלתה לישראל בעת היותה בת 19 שנים יחד עם אמה. אביה ואמה התגרשו לפני שנים רבות, וקשריה של הנאשמת עם אביה הינם דלים ביותר.

אמה של הנאשמת, אשר היוותה את משענתה היחידה בעולם, נהרגה בפיגוע בשנת 2002 בעת היות הנאשמת בת 27 שנים. מותה גרם לנאשמת קשיים רבים הכוללים חרדות ובעיות נפשיות שונות.

הנאשמת, כך לדברי קצינת המבחן, מביעה חרטה על מעשיה נוטל אחריות בגינם, תוך שהיא תולה את ביצועם בקשיים כלכליים בהם הייתה נתונה ובקשייה לסרב לבקשתם של אחרים.

לדברי קצינת המבחן מדובר בנאשמת המנהלת אורח חיים נורמטיבי, מגלה יציבות תעסוקתית ומפרנסת את משפחתה. עובדה זו, יחד עם האחריות אותה היא נוטלת על מעשיה, ביטויי החרטה שגילתה, יש בהם כדי לנבא סיכוי גבוה לשיקומה. נוכח כל אלו, ממליצה קצינת המבחן על ענישה הכוללת מאסר שירות בעבודות שירות וקנס, אשר יותאם למצבה הכלכלי.

הנאשמת בדברה האחרון, הביעה חרטה על מעשיה וביקשה את רחמי בית המשפט בעת גזירת דינה, אם לא עבודה, אזי עבור ילדיה.

דין והכרעה

עול המס במדינת ישראל הינו עול אמיתי, פשוטו כמשמעו.

כפי שהעול מונח ומהודק על צווארה של הבהמה בעת שהיא עובדת, כך גם עולו של המס רובץ על צווארי הציבור העובד והיצרני. הוא מוטל על הצוואר בכבדות, וכל תזוזה לצד זה או אחר מזכירה את קיומו של עול זה. נחמתו של העובד היא, כי כספי המס משמשים למטרות ציבוריות טובות וחשובות שיש לקדם, ועל כן הוא מקבל באהבה את קיומה של חבות המיסים במדינה.

נחמה נוספת של העובד הינה השוויון בנטל המס. העובד מודע ויודע כי כל העובדים כפופים לחבות מס זו, ועל כן משאו של העול הופך קל יותר וסביר יותר.

העלמת ההכנסות החייבות במס, יש בה כדי למוטט סדר חברתי זה.

לו יידע העובד, כי הנטל הכבד מוטל רק על כתפיו, הרי שמשאו של נטל זה ייהפך כבד יותר ויותר, הן מבחינת ההרגשה והן מבחינה אריתמטית. הנוסחה פשוטה היא עד מאד, ככל שחלק גדול יותר מן האוכלוסיה העובדת והחייבת במס ישלמו, הרי ששיעור המס ילך ויפחת.

יתירה מזאת.

מדובר בעבירה שקל מאד לבצעה, וניתן לעברה במחדל בלבד. שילוב זה של רווח כלכלי רב מחד, וקלות הביצוע מאידך, מחייב ענישה מוחשית וקשה, למען תדע סביבתו העובדת של העבריין כי על אף שהעבירה קלה לביצוע, הרי שסיכון רב בצידה בשל העונש המחמיר הנגזר בגין עבירות אלו.

במקרה דנן, מדובר בעבירה מתמשכת ולא במעידה עבריינית חד פעמית, אלא בביצוע עיקבי של עבירות מע"מ בהיקף כספי שאינו מן הנמוכים. הנאשמת עשתה בספרי החשבונות כבשלה, הן בעניין הישבון הבלו והן בעניין הדוחות המע"מ.

לאור הערך המוגן כפי שפורט לעיל, הפסיקה הנוהגת ונסיבותיהן של העבירות המיוחסות לה, אני סבור כי מתחם הענישה ההולם עבור כל אחד מסוגי העבירות (הגשת דוח"ת כוזבים ועבירות על פי חוק הבלו) צריך שינוע בין **ששה חודשי מאסר שירוצה בעבודות שירות ל- 24 חודשי מאסר בפועל ממש**.

עד כאן - "המעשה", ומכאן ואילך - "העושה".

העונש המתאים

השאלה העומדת לפתחי בתיק זה היא האם מעשיה של הנאשמת "עברו את הגבול" שבין עונש בדמות עבודות שירות, לבין עונש מאסר בפועל לריצוי ממש, שהוא מוחשי יותר, פוגעני יותר וקולו ההרתעתי נשמע למרחקים גדולים יותר.

לא אכחד כי התלבטות זו קשה היא ולא פשוטה.

הנאשמת, ילידת שנת 1976, בת 39 שנים כיום, ובת 35 שנים בעת בה החלה ביצוען של העבירות אשר בביצוען הודתה. עברה נקי ונטול הרשעות קודמות.

כיום, היא נשואה ואם לשני ילדים בגילאי 8 ו-15 שנים.

ענישה הכוללת רכיב של מאסר בפועל תפגע בנאשמת, ואף במשפחתה, ועל כך, לטעמי, אין מחלוקת.

מדובר בנאשמת אשר חייה אינם קלים, בלשון המעטה.

אימה, שהיוותה עוגן יחיד ובלעדי לחייה נגדעה ממנה בפיגוע שאירע בקו 20 בירושלים בשנת 2002. הנאשמת, אם צעירה באותם הימים נאלצה להתמודד עם השכול לבד וללא קרובי משפחה נוספים למעט בעלה.

הנאשמת עצמה, בעקבות הטלטלות שליוו את חייה, נקלעה למצוקה כלכלית ונפשית קשה אשר בעקבותיה פוטר בעלה מעבודתו והם נותרו ללא מקור פרנסה. פיטוריו של הבעל נבעו מחששה של הנאשמת להשתמש בתחבורה הציבורית בשל הפיגוע שתואר לעיל, ועל כן הוא נאלץ להיעדר מעבודתו ולהסיעה ממקום אחד למשנהו.

בעקבות ההליך האזרחי שנוהל בתיק דנן, נדרשה הנאשמת לשלם סך של כמיליון ₪, אשר הביאו למכירת דירתה, ולפתיחתם של שלושים תיקי הוצאה לפועל נגדה ונגד בעלה בסך כולל של למעלה ממיליון ₪.

הדרדרות זו הביאתה לפתחו של משבר נפשי, אשר בא לידי ביטוי בהתקפי חרדה המצריכים אותה ליטול תרופות על בסיס קבוע ויומי.

הנאשמת אף לא נשאה כל רווח מעברותיה, ככל שעולה מעדותו של חמזה עמירה שהיה, ככל הנראה, מי ש"הפעיל"

את הנאשמת בביצוע המעשים המיוחסים לה.

יצוין עוד כי מאז ביצוען של העבירות חלפו להם כארבע שנים, וכתב האישום הוגש כמעט כארבע שנים לאחר ביצוען. ולוואי שניתן היה לומר כי הנאשמת מודל 2010 שונה מהנאשמת מודל 2014, אך לא כך הוא. צרותיה נשארו אותן הצרות, בעיותיה נותרו אותן הבעיות, ובעלה עדיין מובטל ואינו עובד.

נסיבותיה האישיות של הנאשמת הוסיפו להיות קשות בשנים אלו, על אף שהיא עצמה מועסקת במשרדו של יועץ מס ומשתכרת כ- 5,000 ₪ בחודש.

קצינת המבחן ממליצה, כי העונש הראוי, על מנת שהנאשמת לא תידרדר לתהומות העבריינות והדיכאון, הוא עונש של עבודות שירות, יחד עם מאסר מותנה וקנס מותאם.

סבורני, כי בסופו של יום, יש לשקול את השפעתו של העונש לא רק על הנאשמת אלא גם על משפחתה. עונש אמור להיות כואב אך לא הורס, מלמד אך לא משפיל, מחנך אך לא מחרב.

בטרם שליחתה של הנאשמת לבית האסורים יש להביט אל ספסל הנאשמים ולראות בו לא רק את הנאשמת אלא גם את ילדיה ובעלה. מאסר בפועל כדרישתה של המאשימה יפגע בנאשמת באופן בלתי מידתי, ויכה במשפחתה באופן בלתי הפיך.

גמול הינו שיקול מרכזי בענישה.

כך קבע המחוקק, וכך אנו נוהגים. אולם, הגמול צריך שיהא מכוון כלפי העבריין. לא כלפי משפחתו, לא כלפי ילדיו ולא כלפי קרוביו.

פגיעה כזו או אחרת ב"מעגלים" האופפים את הנאשם תמיד תהיה, אולם יש לבחון את חוזקו של הרובד שנפגע ואת עוצמת המכה.

במקרה דנן, הרובד שנפגע הוא ילדי הנאשמת. במצב רגיל ניתן לומר כי המשפחה המורחבת תשמש לעת מצוא כעוגן לנאשמת ולשכמותה, אולם במקרה דנן המשפחה המורחבת הכוללת את אם הנאשמת איתה היא עלתה לבדה לישראל אינה קיימת עוד, ואין, אם כן, מקלט לעת צרה.

הדילמה, אם כן, מתוארת בלשונו של שופט בית המשפט העליון נ. סולברג - "להחמיר או להכמיר?"

לטעמי, מכל השיקולים שצינתי לעיל עולה ובוקעת התשובה - להכמיר!

בשל כל אלו, סברתי כי העונש המתאים מצוי בחלקו **התחתון** של מתחם הענישה ההולם, וכן, לטעמי, יש לאזנו בקנס גבוה ומשמעותי, כראוי לעבירה כלכלית, ועל מנת לשמר את ההרתעה הנצרכת בעבירות אלו, כמפורט לעיל. על כל אלו נוסף, כי המחדלים האזרחיים לא הוסרו, וכנראה שגם לא יוסרו לעולם.

לאחר שבחנתי את נסיבותיה של הנאשמת, גילה, עברו הפלילי הנקי ונטול ההרשעות, נסיבותיה האישיות ושאר הנתונים שפורטו לעיל, הריני גוזר על הנאשמת 3 את אלו:

1. שישה (6) חודשי מאסר שירוצו בעבודות שרות על פי חוות דעתו של הממונה שהוגשה בתיק דן, ובכפוף לה. הממונה על עבודות השירות יעדכן את מועד תחילת ביצוע העבודות, אולם ריצוי עבודות השירות לא יחל לפני יום 1.7.15.

2. שישה (6) חודשי מאסר אשר לא יירוצו, אלא אם תעבור הנאשמת על העבירות בהן הורשעה או כל עבירה המוזכרת בסעיף 117 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 תוך שלוש שנים מהיום.

3. קנס בסך 25,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום ב- 50 תשלומים שווים ורצופים אשר ישולמו החל מיום 1.10.15 ומשם ואילך בכל 1 לחודש.

לא ישולם אחד מן התשלומים, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי, והנאשמת תיאסר.

נאשמת 2

קנס בסך 100 ₪ שישולם עד ליום 1.6.15.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ה ניסן תשע"ה, 14 אפריל 2015, בנוכחות הצדדים.